

Euroopa Ombudsman - Avalikkusega konsulteerimine - Nõukogu ettevalmistavate organite õigusloome tegevuse läbipaistvus

Avalik arutelu - 10/03/2017

Taust

Euroopa Liidu kodanikel on õigus osaleda liidu demokraatlikus elus ning otsuseid tuleb vastu võtta võimalikult avalikult.

10. märtsil 2017 algatas Euroopa Ombudsman strateegilise uurimise Euroopa Liidu Nõukogu ehk ELi teise seadusandliku institutsiooni ettevalmistavates organites toimuvate õigusloome arutelude läbipaistvuse kohta.

Uurimine ei käsitle, kuidas nõukogu korraldab ettevalmistavaid arutelusid, mille tulemusel ta võtab vastu ELi õigusaktide kohta ametlikud seisukohad, ega uuri ühtegi konkreetset seadusandlikku ettepanekut. Uuritakse, kuidas nõukogu peasekretariaat administratiivselt toetab õigusloome otsustusprotsessi, kui ta talletab liikmesriikide ettevalmistavates organites toimuvate arutelude tulemusi ning registreerib, haldab ja avaldab seotud dokumente.

Enne kui nõukogu võtab vastu ametliku seisukoha läbirääkimiste pidamiseks kaasseadusandja, st Euroopa Parlamendiga, toimuvad õigusakti eelnõu üle ettevalmistavad arutelud alaliste esindajate / alaliste esindajate asetäitjate tasemel (vastavalt Coreper II ja I) ning rohkem kui 150 komitees ja töörühmas, [1] milles osalevad ametnikud. Mõnel juhul jõutakse kokkuleppeni ettevalmistava organi tasemel ning seejärel võetakse kokkulepitud seisukoht vastu seda ministrite nõukogu tasemel arutamata. Pärast seadusandliku akti lõplikku vastuvõtmist avalikustab nõukogu enamiku õigusloome toimikutest, sh ettevalmistavates organites koostatud dokumendid.

Ombudsmani uurimine katab neli valdkonda:

- Juurdepääs õigusloome dokumentidele nõukogu dokumendiregistris;
- Nõukogu registri terviklikkus;
- Eelnõude koostamise ja avaldamise tavade järjepidevus ettevalmistavate organite vahel;
- Liikmesriikide seisukohtade läbipaistvus.

Märkuste esitamise kutse

Uurimise esimeses etapis esitas ombudsman nõukogule 14 küsimust, millele nõukogu vastas 26. juulil 2017 [2]. Selleks et avalikkus saaks otsustusprotsessi paremini jälgida, koostas nõukogu mitmesuguste paranduste loendi, sh (i) nõukogu dokumentide registreerimise uus süsteem, (ii) projekt Euroopa Parlamendi ja komisjoniga eelnõude ühise koostamise platvormi arendamiseks, (iii) tehnilised vahendid, mis lihtsustavad juurdepääsumärkega

LIMITE (st vaid ametlikuks kasutuseks ettenähtud) dokumentide avalikustamist, ning (iv) eri algatused, mis hõlbustavad avalikkuse juurdepääsu dokumentidele.

Nüüd on saatnud ombudsman nõukogule kirja, et korraldada 2016. aastal lõpetatud õigusloome toimikute uurimine. Ühtlasi kutsub ombudsman avalikkust esitama strateegilises uurimises tõstatatud probleemide kohta oma seisukohti ja palub seda teha järgmistes küsimustes.

I. Juurdepääs teabele ja dokumentidele

1. Kui Euroopa Komisjon teeb seadusandliku ettepaneku, arutatakse seda ühes või mitmes nõukogu töörühmas. Millist kasulikku teavet saaks anda selles etapis, et avalikkus näeks ja mõistaks nende arutelude arengut?
2. Oma vastuses ombudsmanile kirjeldab nõukogu praegu võetavaid meetmeid, mis peaksid lihtsustama dokumentide leidmist veebilehel, nt otsinguvormi täiustamine, mis võimaldab dokumentidele juurdepääsu koosolekute ajakava kaudu, ühise õigusloome andmebaasi arendamine, mida näeb ette institutsioonidevaheline parema õigusloome kokkulepe [3].

Kas on teisi meetmeid, mida nõukogu saaks õigusloome dokumentide leidmise lihtsustamiseks võtta?

II. Arutelude läbipaistvus

3. Palun kirjeldage mis tahes raskusi, millega olete kokku puutunud nõukogu ettevalmistavates organites peetavate aruteludega seotud teabe või dokumentide leidmisel, ning andke konkreetseid soovitusi olukorra parandamiseks
4. Nõukogu ettevalmistavates organites koostatakse ja levitatakse eri liiki dokumente (menetluse tulemused, eesistuja kompromissid, eduaruanded jne). Kas teie arvates on avalikkuse teavitamisel käimasolevatest aruteludest mõned dokumendid kasulikumad kui teised? Palun selgitage.
5. Kas olete uurinud õigusloome toimikut, mille nõukogu avaldab pärast seadusandliku akti vastu võtmist?
6. Kas teie arvates peaksid töörühmade ja Coreperi aruteludele kehtima erisugused läbipaistvuse nõuded? Palun põhjendage lühidalt oma vastust.
7. Arutelude toimumise ajal ei avalikustata ilma eelneva loata dokumente, millel on juurdepääsumärke LIMITE. Mida tuleks teie arvates veel teha, et reguleerida ja ühtlustada märged LIMITE kandvate õigusloome dokumentide kasutamist?
8. Arvestades, et delegatsioonide seisukohad võivad läbirääkimistel muutuda ning nõukogu

peab kaitsma oma otsustusprotsessi tõhusust, siis mis ulatuses tuleks nõukogu töörühmades / Coreperis toimuvatel läbirääkimistel väljendatud riikide delegatsioonide seisukohti talletada? Kui tähtsaks peate seda, et saate teada, mis on riigi delegatsiooni seisukoht?

III. Muu

9. Palun kommenteerige teisi valdkondi või meetmeid, mis on teie arvates nõukogu ettevalmistavates organites toimuvate õigusloome arutelude läbipaistvuse parandamisel tähtsad. Palun väljenduge võimalikult konkreetselt.

Kuidas anda oma panus?

Märkuste esitamise tähtpäev on **31. detsember 2017** .

E-posti korral kasutage järgmist kontaktivormi:

http://www.ombudsman.europa.eu/email?to=contactform_email_EO-CouncilConsultation

või

saatke kiri tavapostiga aadressil: European Ombudsman, 1 avenue du Président Robert Schuman, CS 30403, F – 67001 Strasbourg Cedex, France

Palun lisage märkuste algusesse selgelt „nõukogu konsultatsioon – OI/2/2017“.

Märkused saab esitada Euroopa Liidu 24 ametlikus keeles. Võimaluse korral piirduge märkuste esitamisel kuni **10 leheküljega** , sh lisad (kui on).

Ombudsman edastab kõik saadud märkused nõukogule. Ombudsman kavatseb avaldada märkused ka oma veebilehel. Füüsilised isikud, kes ei soovi oma nime vastavalt isikuandmete kaitse määrusele nr 45/2001 [4] avaldada, peaksid ombudsmani sellest teavitama.

Lisateavet annab ombudsmani strateegiliste uuringute ametnik Alice Bossière (tel.: +32 228 33 401).

[1] Nõukogu ettevalmistavate organite üksikasjalik loend on nõukogu vastaval veebilehel kättesaadav 24 ametlikus keeles:

<http://www.consilium.europa.eu/en/council-eu/preparatory-bodies/>

[2] Vt allpool ombudsmani kiri ja nõukogu vastus.

[3]

http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv:OJ.L_.2016.123.01.0001.01.ENG

[4] Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 45/2001, 18. detsember 2000,

üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ühenduse institutsioonides ja asutustes ning selliste andmete vaba liikumise kohta, EÜT L 8, 12.1.2001, lk 1. Lisateave: <http://www.ombudsman.europa.eu/en/resources/dataprotection/home.faces> .